

Кад се преписивање сврши, учитељ прозива поједине ученике, да свој препис прочитају. Затим се предузима поправљање прописа, по ономе што је учитељ на табли написао. Најпре поправља сваки ученик сам свој пропис, затим један другоме поправља погрешке, на тек онда прегледа учитељ рад поједине деце и оне који су чисто, правилно и лепо написали похваљује, а остале ободрава да лепше, чистије и боље пишу.

В.

ШКОЛЕ У ШВЕДСКОЈ.

У 3. броју овогодишњег „Paedagogium“-а, врсног чешког педагошког месечника, што га уређују познати чешки педагози Ј. Лепар и В. Крелба, налазе се забележене занимљиве усмене с пута у Шведској од Јосифа Коренског. Стање школа у тој земљи веома је поучно, те ћемо главнија места из састава г. Коренског, у колико се баве тим предметом, и нашим читаоцима да саопштим.

„Ко хоће праведно да оцени шведско школство, мора да има на уму физикалне и етнографске прилике скандинавског севера. У Чешкој долазе на квадратни километар 104 житеља, у Шведској само 11. Шведска је девет пута већа него Чешка а има за петину мање житељства, које је расејано по малим салашима (миљцима.) Ретко их је кад више скупа да чине заселак. Удаљеност малих усамљених станишта смета редовном похађању школе, а велика је препрека и јака зима студеног севера. Г. 1879. полазило је 571.669 ученика 9260 јавних народних школа. Долази дакле на једну школу 62 ученика. Како су од 497 житеља 62 обавезни да школу полазе, отпада на једну школу 45 квадратних километара и кад би била школа управо у средини тога простора, морао би ученик, који станује на рубу истога 4-7 километара или више него сат да путује до школе. Помисли ли се пак, да је шведско житељство усредсређено у многим местима и да више него осми део Шведске припада језерима, онда треба растојање школе удвостручити и много пута утростручити. Отуд се види, који су моменти поглавито неповољни успевању шведског школског образовања. Али Швеђани их побеђују на част свога народа и на благо свог народноекономског развитка, те малим средствима достигну красне резултате. Ево бројева, који показују број ученика на 1000 житеља: у Немачкој 154, у Шведској 144, у Француској 127, у Белгији 124, у Енглеској 100, у Холандији 91, у Аустрији 89, у Италији 70, у Шпањолској 50, у европској Русији 15. Видимо дакле, да Шведска заузима једно од првих места.

Да 62 ученика у Шведској имају уредне школске зграде и редовног учитеља, који се образовао у учитељској школи, то превазилази снагу шведског краљевства. Зато се дели шведска основна школа у *мале школе* и у *праве народне школе*. Прве школе имају „јединије“ учитеље, који су довољни за први почетак детињег образовања, док дете не дође до веће физичке снаге. Трудан пут до удаљене опште школе превише би уморио детиње тело, што би само било на шкоду за будући његов позив. У ретко насељеним крајевима састарано је за то, да се ни одраслија младеж не мори тешким путем до далеке школе и зато су уређене тамо „*пугујуће*“